Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. ЧИСЛО 188. ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., СУБОТА, 13-го СЕРПНЯ 1921. — VOL. XXIX. No. 188. JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, AUGUST 13, 1921. — THREE CENTS

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

АМЕРИКА ОФІЦІЯЛЬНО ЗАПРОШУЄ НА КОНФЕРЕНЦІЮ

ВАШІНҐТОН, 11. серпня. — Секретар стейту Гюз вислав нині іменем президента Гардинґа запрошенне до всіх головних держав аліянтів та до Китаю запрошуючи їх на конференцію в справі розброення і справ Далекого Сходу, котра має відбутися у Вашінґтоні дня 11. падолиста.

СПРАВА ЗМЕНЧЕННЯ ВИДАТКІВ НА ЗБРОЄННЯ.

В нотах до аліянтських держав секретар підносить, що держави, які брали участь у великій війні, не можуть вернути до нормального стану, бо витворча праця поносить великі тягарі. Як довго видатки на приготованне до війни не будуть зменчені, так довго надармо буде говорити про якесь усталенне відносин або про забезпеченне суспільної справедливости. Величезні видатки на зброєння становлять величезну часть видатків, які гнетуть всі великі держави після сеї війни. Вони не лише підривають постійно економічну силу держав, але й становлять постійну небезпеку для світового мира. Колиб так держави заінтересовані в зменченню сих видатків, могли зійтися на конференцію і знайти який спосіб полагодження своїх непорозумінь, то можна припустити і надіятися, що дасться значно обмежити перегони в зброєнню.

СПРАВА НОВИХ СПОСОБІВ ВІЙНИ.

Така конференція моглаби також подумати над тим, як запобігти вживанню у війні нових способів війни.

Однак про такий успіх не можливо говорити так довго, як довго держави не порозуміються межи собою щодо жизненних своїх інтересів і не погодяться в справах, в котрих вони ріжняться межи собою. Такими справами являються справи Далекого Сходу і справи Тихого Океану. Американський уряд не хоче постановляти, рішення мають запасти в тих справах, він лише пропонує дискусію над ними, полишаючи поодиноким державам, що мають в них брати участь свобідну руку робити пропозицію та умови.

ЗАПРОШЕННЯ ДО КИТАЮ.

До китайського правительства вислано інакшу ноту, в котрій не говориться про зменчення зброєнь, а лише підноситься вагу справ Далекого Сходу і Тихого Океану.

З огляду на те, що всі держави, до яких тепер висилається офіціяльне запрошенне, уже згодилися брати участь в конференції, ба навіть згодилися на її дату, американський уряд сподіється скоро прихильних офіціяльних відповідий.

ҐУБЕРНАТОР СТЕЙТУ ВИСКАНСИН ЗАЯВИВСЯ ЗА НАЦІОНАЛІЗАЦІЄЮ ВУГЛЕВИХ КОПАЛЕНЬ.

МЕДИСОН, Вискансин, 11. серпня. — Ґубернатор стейту Вискансин Блейн дістав від Фреда Бакстера, майора Супіора, листа, в котрій сей пропонує конференцію західних стейтів для дискусії над справою вугля. У відповідь на сей лист ґубернатор відповів, що в конґресі внесено ріжні пропозиції в справі вуглевого промислу, але властителі вуглевих підприємств спротивляться якомунебудь хочби найменчому обмеженню вуглевого промислу. „Якщо вони далі будуть заховуватися в той спосіб, то я не бачу иншої дороги, як віддати на власність держави і під заряд держави усі вуглеві копалні.“

НА ТЛІ РЕЛІҐІЙНОЇ НЕНАВИСТИ.

БЕРМІНҐГЕМ, Алабама, 11. серпня. — Едвин Р. Стівенсон, методиський епископальний проповідник, стрілив і смертельно ранив о. Джеймса Е. Койла, пароха римо-католицької церкви св. Павла, за те, що католицький священик дав шлюб дочці протестантського проповідника Рут з одним католиком.

Стрілянина була вислідом довгої сварки, яка тревала уже кілька місяців, а в котрій батько панни Стівенсон обжаловував католицького священика, що він хоче навернути його дочку на католицизм. Ще перед самим шлюбом батько дівчини зявився у шерифа і просив видати йому дозвіл на переведенне ревізії (серч варант) в домі його дочки. На се шериф відповів, що урядові години вже скінчилися і що буде мусів прийти за тим на другий день. Проповідник мав на се сказати, що на другий день буде вже за пізно. Він пішов до парохіяльного уряду католицького костела і тут по горячій суперечці з парохом вистрілив до нього три рази з автоматичного револьвера. Опісля він вернув до уряду шерифа, розповів йому, що він стріляв до католицького священика три рази, що стріляв за те, що сей хоче навернути на католицтво його дочку, і віддався в руки властий.

НОВИЙ ЗАКОН ПРОГІБІЦІЙНИЙ.

ВАШІНҐТОН, 11. серпня. — Нині прийшов під обради палати послів новий законопроект про виконуванне прогібіційної постанови. На основі поправок сенату урядники, виконуючі сей закон, не мають права переводити ревізій по домах ані ревізій осіб без відповідного дозволу від властий (варанту). Законопроект стрінувся з опозицією в палаті послів.

АМЕРИКАНСЬКІ ФАРМИ ВАРТУЮТЬ 78 БІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ.

Послідний спис подає вартість всіх американських фарм в дни 1. січня 1920 р. на 78 біліонів долярів, коли в році 1910 вартість фарм в Америці виносила лише 41 міліонів долярів.

Чотири стейти подали вартість своїх фарм понад 4 міліярди кождий.

Перше місце займає стейт Айова — фарми вартують 8 міліярдів 500 міліонів, відтак слідує Ілліной — 6 міліярдів 700 міліонів, Тексас — 4 міліярди 500 міліонів і Небраска — 4 міліярди 195 міліонів.

Вартість самих ґрунтів виносить 55 міліярдів, будинки є оцінені на 4 міліярди долярів, а вартість худоби і птиці виносить близько 8 міліярдів дол.

Найбільше худоби мають стейти: Айова, Тексас, Ілліной, Місурі, Небраска, Вісконсін, Канзас і Ню Йорк.

З ПОЛЬСЬКОГО ДІДИЧА — БАНДИТ.

Арештовано в львівській гостинници „Імперіяль“ Яна Барановского властителя дібр, під замітом убийства і ограбленя двох Жидів у Рівнім. Слідство виявило, що Ян Барановскі, 29 літ, властитель дібр з Нешавского в і д б у в ш и військову службу в 2. полку польських уланів перебував в домі своеї матері. Без ясно очеркненої цілі виїхав з дому з помітним засобом гроший. Обїхав Варшаву, Познань, Львів, Краків відвідуючи ріжні „тітки“. До рівного приїхав 8. липня а чотири дні пізнійше випитував одного фякра о аматора на 5 мішки цукру, зложеного в цукроварни в Городищу. Фякер звернув Барановского до одного Жида, який заявив готовість купна під умовою, що його син поїде з Барановским до цукроварні, забере мішок цукру титулом завдатку а в Рівному виплатить умовлену суму. 13 липня виїхав Барановскі зі згаданим жидком а поводив кіньми фякер посередник. Коли уїхали кілька кільометрів добув Барановскі бровнінґ, казав Жидам зійти з воза і постріляв обох, ограбивши відтак трупів з гроша. Доконавши убийства, вернув пішки до Рівного. Нічним поїздом відїхав до Бродів, де замешкав у гостинници „Брістоль“. Тут звернув на себе увагу неприродним поведенням. Нагло виїхав до Львова і замешкав у гостинници „Імперіяль“, де його арештовано. При ревізії найдено у Барановского бровнінґ, 6 набоїв біле, 6.081 марок і 164 штуки 50 маркових німецьких банкнотів, про які він „не знає“ відки в нього взялися і до кого належать. По списанню з бандитом протоколу, посаджено його в поліційній тюрмі.

ВБИЙСТВО СВЯЩЕНИКА.

В селі Голубечку коло Турки над Стрийом, вбито гр.-кат. крилошанина станиславівської капітули Редкевича. Редкевич перебував на відпустці в Голубечку, що мав на собі золотий ланцюх і перстені, звернув цим увагу якогось бандита, який в ночі закрався та стрілив до нього з револьверу. Відгомос стрілу збудив пароха, що спав в сусідній кімнаті і вбийник утік.

ГРУШЕВСЬКИЙ ВЕРТАЄ НА УКРАЇНУ.

Закордонна делеґація УПСР, з проф. Грушевським на чолі, звернулася до радянського українського уряду з побажанням повернути на Україну і взяти чинну участь в радянській роботі. Побажання їх принято в цій справі виїхав на Україну Чечіль, бувший секретар Центральної Ради. Другі члени закордонної делеґації: Грушевський, Шраг, Жуковський, Штефан і инші в короткому часі виїзджають туди-же.

ОРҐІЇ ВИЗИСКУ І САМОВОЛІ В ГАЛИЧИНІ.

Про відносини у Східній Галичині під польською владою читаємо в варшавському „Роботнику“:

Є ділянка в нашому, краю де шаліють оргії визиску і самоволі. Є це Галичина. На великому просторі держави, велитенська маса рільних робітників здана на безмежний визиск і самоволю обшарників. Визиск відбувається при мовчаливій згоді тамошної влади. Рільні робітники ніби мають соймовий закон з дня 1. серпня 1919 р., закон, який практично обовязував в Конґресівці, але в Галичині істнує тільки на папері.

Маємо до діла в безпримірни явищем: декрет польської держави кидається до коша бо він невигідний для обшарників. Натомісць закон про свобідну торговлю, закон про леґальну спекуляцію буде принятий в одну мить так п. Галецьким, як і галицькими обшарниками.

ВІЙТ І ЙОГО ПЕЧАТКА.

Петро Олеярчук, війт з Борщович, коло Львова, приїхав до Львова в якійсь урядовій справі. По дорозі оглядав вистави при вулиці Леґіонів. Коли так з великим захопленням оглядав всі чудеса і дивувався, що вони такі дорогі, якийсь львівський паяц встромив руку в його кишеню, думаючи, що найде там гроші. Та війт не дурний держати гроші в кишені! Паяц, замість грошей, найшов — громадську печатку і счез з нею як камфора. Що эробить він з цею печаткою, не знати; певно поприбиває її де треба, бо вона була з польським орлом. А для війта це великий знак, бо війт без печатки нічог не варта!

РОЗКІЛ В ПРОФЕСІОНАЛЬНОМУ РУХУ В РУМУНІЇ.

Так як політичний, так і професіональний рух соціялістичного робітництва в Румунії є розбитий. Соціялісти мають свою професіональну раду а комуністи основали свою тимчасову комісію. Між обома трупами йде завзята боротьба.

ЗА ЯКУ ЦІНУ УВІЙДЕ ПОЛЬЩА ДО МАЛОЇ АНТАНТИ?

„Курер Поранни“, обмірковуючи можливість входу Польщі в склад малої антанти заявляє, що це може статися тільки тоді, коли Чехословаччина признасть рижський мировий договір і державну приналежність Східної Галичини до Польщі.

ДЕСЯТЬ ТИСЯЧ СОВЕТСЬКИХ РУБЛІВ ЗА ОДИН СРІБНИЙ.

ЛОНДОН, 10. серпня. — Телеграма з Копенгаґи доносить, що советське правительство задумує пустити в обіг срібні рублі при кінци місяця жовтня.

Один срібний рубель буде мати вартість 10 тисяч паперових советських рублів.

КАРА СМЕРТИ НА СПЕКУЛЯНТІВ

На загал утерлася в Польщі думка, що виновниками валютової катастрофи є Німці і Жиди, Варшавський „Курієр Вечорни“ помістив вступну статтю, в якій домагається кари смерти на валютових спекулянтів, яку треба заострити тим, що кождий смертельний присуд має бути виконаний зараз в шість годин по засудженню.

ЛЕГКО ЧУЖЕ РАХУВАТИ.

Поповоду спаду польських гроший міністер скарбу Стечковський виголосив перед варшавським соймом промову, в якій старався виказати, що фінансова сила Польської републики є велика, мимо значного обниження польської валюти на заграничних грошевих ринках.

Щоби доказати правдивість свого запевнення, польський міністер між иншим обчислив, скільки польська держава має маєтків в самій Галичині.

Ото каже пан міністер, що польська держава одідичила в Галичині по австрійськім державнім скарбі 485 тисячів гектарів землі. Земля незвичайно урожайна, ліси, що мають найкращий і пребогатий деревляний матеріял, обильні жупи соли, найбогатші в цілій Европі нафтові терени, та богаті копальні инших мінералів, вкупі з иншими нерухомими маєтками, зелізницями, промисловими закладами і т. д. творять таке велике майно польського скарбу, що довги Польщі, які виносять тепер 300 міліярдів марок є малою дрібницею.

Польський міністер і всі прочі Поляки забули що публичні маєтки Східної Галичини з її богацтвами не є майном Польщі.

Поляки хваляться тим, що вкрали і зрабували. Але вкрадене і зрабоване треба буде віддати правному властителеви!

ВЖЕ Й ПАПІ РИМСЬКОМУ ЗА БОГАТО.

Вже й папі римському за богато польських забаганок і він відмовив домаганню Польщі, іменувати на місце д-ра Бертрама иншого кардинала „для охорони польського населення на Шлеську“. Польський уряд постановив домагатися від Ватикану відкликання нунція Оґво, бо він також невигідний Полякам. (Розуміється кожда людина невигідна, що дивиться на ляцькі звірства — Ред).

НІМЕЦЬКА ПОСЛІДОВНІСТЬ.

„Берлінер Цайтунґ“ доносить, що делеґати німецької комуністичної партії на зїзді III. інтернаціоналу в Москві поставилися так остро проти умірковано го курсу Леніна, що той наказав солдатам, викинути їх силою з салі засідань.

ОСТРА РІЖНИЦЯ МІЖ АНГЛІЄЮ І ФРАНЦІЄЮ В ШЛЕСЬКІЙ СПРАВІ

ПАРИЖ, 11. серпня. — На засіданню Найвисшої Ради сегодня, Франція заняла в справі розділення Шлеска таку противну позицію становиску англійської делеґації, що всякі дальші дискусії стали злишні і дальші засідання Найвисшої Ради мусіли бути перервані.

Англійський премієр Ллойд Джордж враз з приділеним собі штабом англійської делеґації, заповів свій відізд до Лондону.

Після англійського проекту, шлеська територія з найбільшими і найліпшими копальнями мала бути призначена Німеччині. Франція знова обстає при тім, що найважнійші промислові околиці Шлеска мають бути віддані польській державі.

Ні Франція ні Англія не хочуть від свого становища уступити.

Сегодня Ллойд Джордж поставив Франції такий ультимат: Франція узнасть становище Англії і Італії в справі розділення шлеської території, або всякі дальші переговори мусять бути зірвані.

Французький премієр Бріян скликав засіданне цілого французького кабінету щоби повзяти постанову з боку всіх французьких міністрів щодо дальшої політики Франції.

Побоюються загально, що по довершенню зірвання одноцільної політики Франції і Англії в справі Шлеска, ціла антанта розлетиться.

У Франції є дуже сильна военна партія, яка має більшість в палаті послів і в французькім сенаті.

Ся партія стремить до сего, щоби зглядом Німеччини поступати з найбільшою безоглядностю. Остаточною цілею сеї партії є викликати в скорім часі нову війну з Німеччиною, щоби, заки Німеччина дійде до нової сили — її знищити раз на все політично, мілітарно і економічно.

Военна французька партія руководиться політичним поглядом, що Франція буде лише в такім случаю безпечна, коли німецька сила буде раз навсе знищена.

Премієр Бріян належить до партії умірковавих націоналістів, які стоять в опозиції до французької военної партії.

Однак тому, що французька военна партія має великі впливи в законодатних тілах Франції — премієр Бріян мусить проти своеї волі займати в справах заграничної політики, спеціяльно в справах політики зглядом Німеччини — таке становище, як се йому диктує военна партія.

Ллойд Джордж виїздить з Парижа до Лондону під претекстом, що заострення в ірляндській квестії вимагає його негайної присутности в Англії.

Однак є загальна опінія, що Ллойд Джордж виїздить з Парижа, щоби задемонструвати, що Англія скорше рішиться зірвати з Францією, чим уступить зі свого становища в справі Шлеска.

Ціле політичне життя Европи стоїть перед новою, дуже поважною крізою.

АРАБИ ПРОГОЛОШУЮТЬ СВЯТУ ВІЙНУ ПРОТИ ГРЕЦІЇ.

АНҐОРА, Мала Азія, 8. серпня. — Каліф (король) арабської держави Геджас проголосив святу війну цілого музулманського світа проти Греції, щоби помочи турецьким націоналістам, проти яких наступає грецька армія в Малій Азії, під особистим проводом грецького короля Константина.

Арабський каліф накликає всі магометанські народи до святої війни проти християн для оборони магомеданської віри.

ФРАНЦІЯ ХОЧЕ ВОЮВАТИ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

ТАЄМНИЧІ ВІЙСКОВІ ПРИГОТОВАННЯ. — НОВІ ВІЙСКОВІ ТРАНСПОРТИ ДО ГОРІШНЬОГО ШЛЕСКУ. — РОЛЯ ФІНЛЯНДІЇ. — ГРА З ВОГНЕМ.

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи“).

БЕРЛІН, 24. липня. — Майже ціла німецька й частина англійської преси бе трівогу з приводу таємничих військових приготувань, які останніми днями робить Франція.

Англійська радикальна часопись „Манчестер Гардієн“ і берлінський комуністичний „Червоний Прапор“ в один голос запевняють, що та дивізія французьких війск, яку що-йно вислано до Горішнього Шлеску, має в дійсности послужити для нападу на Совітську Росію.

Бельгійські часописи, навязуючи до сього, повідомляють, що генерал Деґут зробив усі приготування, щоб з Антверпії можна було вислати війскові транспорти морем.

Рівночасно потверджується, що в обсаджених Французами частинах Німеччини відбуваються пересування війск.

21. липня вступив у силу французько-фінляндський торговельний договір, який дає Франції надзвичайно великі привілеї та полекгости що до ввозу товарів у Фінляндію. Зі свого боку Франція мала за се зобовязатись дати Фінляндії грошеву й військову поміч для спільної акції проти большевиків.

З добре поінформованих приватних кругів довідуюся, що неофіціяльні, але дуже впливові німецькі кола також стоять дуже близько до пляну військової акції проти Совітської Росії. Коли-б дійшло до такої акції, сі кола брати-муть у ній активну участь. Найбільше прихильників мають сі пляни в Баварщині, причім у найтіснійшім звязку з ними стоїть імя ґен. Людендорфа.

Скільки правди є в сих чутках — сказати трудно, але одно треба памятати: не буває диму без вогню. Р—н.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

КОМУНІСТИЧНЕ ПОХМІЛЛЄ.

Комуністична хвиля в Европі спадає. — Рух проти комунізму серед робітничих мас Німеччини, Англії, Франції, Сербії та Чехословаччини. — Терористичні акти замісць масових повстань.

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

На місце комуністичного весілля, що тривало в Европі повних два роки, настає тепер похмілле. Европейське робітництво й та частина селянства, що була заражена новою хоробою, оглядається нині на своїх вчоращніх провідників та пророків — і з огидою від них відвертається.

Приклад Росії відограв у сій справі дуже велику ролю. На скільки сей приклад з початку захоплював, настільки він тепер відштовхує й зневірює. Поки Росія оперувала гарними словами та принадними гаслами, доти всім хотілося, щоб „і у нас так було". Не далі ще, як перед роком, европейські робітничі маси дивилися на Москву, як на новий Єрусалим, звідки мають прийти рівність, справедливість і загальне щастє.

Се походило в значній мірі від того, що над Росією лежало густе покривало таємничости. Коли-ж протягом останнього року се покривало зникло, всі побачили кріваву дійсність. Европейські робітничі маси побачили також, як розкошують большевицькі комісари закордоном, як вони проживають у першорядних готелях, їздять у люксусових автах, пють дорогі вина й бавляться з роспустними жінками.

Свої домашні пророки комунізму давали не кращі приклади. Так, у Німеччині живе великий пророк комунізму Гофман. У парляменті й на масових вічах він виголошує запальні промови, кидаючи громи й блискавки на буржуазне суспільство й обвинувачуючи його в усіх смертельних гріхах. Сими днями Гофмана обікрадено. Що-ж покрали у сього праведника й безсеребренника? Золото, діяманти, білизну на 48 осіб (!), дорогоцінні річи... При сім ще виявилось, що Гофман має два доми: один у місті на будень і один за містом для свят. Злодії як-раз скористалися нагодою, коли Гофман „відпочивав" у своїм другім домі й виплюндрували йому міську хату...

Такі приклади роблять вражінне не тільки на „ворогів пролетаріяту", але і на самий пролетаріят. Крапля за краплею наростали розчарування та зневірре — й нині всі кращі елементи робітництва вже відпали або відпадають від комунізму.

Німеччина була першою країною, яка захорувала на російську хоробу (сама-ж Німеччина ту хоробу й прищепила Росії), зате вона-ж і першою стала похміллятися. На ґенеральних зборах союзу німецьких гірничих робітників, які відбулись перед двома місяцями в Ґіссені, приєднанне до третьої (московської) інтернаціонали було відкинуто „З ЦІЛОЮ РІШУЧІСТЮ". Союз пішов ще дальше й постановив виключити всіх членів, що аґітували за Москву.

Нині в Німеччині відбуваються вибори до ґенерального зїзду металевих робітників. У Берліні, Липську та инших великих промислових містах, де комуністи ще недавно вели перед, ПЕРЕМОГУ НА ВИБОРАХ ОТРИМУЮТЬ ВИКЛЮЧНО ПРЕДСТАВНИКИ УМІРКОВАНИХ СОЦІЯЛІСТИЧНИХ ПАРТІЙ. Де комуністи досі мали більшість, вони тепер мають меншість, а де вони й досі мали меншість, там вони розгублюють останніх прихильників.

Треба зазначити, що союзи гірничих та металевих робітників — се основа й підвалина німецького робітництва. Як-раз сі союзи досі давали найбільшу допомогу комуністичному рухови, бо се — чисті пролетарі, давно вже відірвані від села й землі. Коли вони отже відвернулися від комунізму, то справу „світової революції" можна вважати в Німеччині остаточно програною.

АНҐЛІЙСЬКЕ РОБІТНИЦТВО ще недавно дуже захоплювалося комунізмом. Байки про „соціялістичний рай" у Росії, про „святого Леніна", куплена за большевицькі гроші аґітація часописи „Дейлі Ґералд" — нині вже не роблять в Анґлії того вражіння, яке вони робили рік і півтора року тому. Нещасливий для робітників вислід кількох великих страйків ще більше зневірив робітництво й занеохотив його до виступів на користь осягнення московського ідеалу. Великі робітничі розрухи, які були торік в Анґлії, нині вже суть річчю неможливою. Розсудливість вступила в свої права.

Палка французька кров, здавалося, найвидче штовхне ФРАНЦУЗЬКИХ РОБІТНИКІВ на шлях комунізму. Зїзд французької соціялістичної партії сеї весни дійсно дав перемогу лівій течії, й більшість зїзду тоді постановила приєднатися до Москви. Не минуло й пів року, як недавня більшість знов стала меншістю. На зїзді французьких робітничих спілок (юній), який 24. липня відкрився в Лілі, ПРЕДСТАВНИКИ ПОМІРКОВАНИХ СОЦІЯЛІСТИЧНИХ ТЕЧІЙ ЗНОВ МАЮТЬ ВЕЛИЧЕЗНУ БІЛЬШІСТЬ, а правовірних комуністів є тільки мала жменька.

У СЕРБІЇ останні терористичні акти — замах на королевича Олександра, вбийство міністра Драсковича — викликали величезне обурення проти комуністів. У Білгороді, в менших містах та на селах відбуваються масові віча, на яких КОМУНІСТИЧНИЙ РУХ ОСУДЖУЄТЬСЯ ЯК НАЙОСТРІЙШЕ. Всюди людність записується до національної ґвардії, щоб оружною рукою поборювати кожду спробу до комуністичних виступів. Подекуди поліція є змушена боронити комуністів проти розлютованої юрби, яка годна їх роздерти на місці.

Такі самі відомости маємо і з ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ. Місцева преса недавно надрукувала знищуючі ревеляції про ПІДКУП ЧЕСЬКИХ КОМУНІСТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ МОСКОВСЬКИМИ АҐЕНТАМИ. Се спонукнуло багатьох членів комуністичної партії відсахнутися від сеї „невеличкої, але чесної компанії". Празька поліція що-дня дістає численні заяви від бувших комуністів, що вони охоче дадуть дальші відомости про каламутні джерела недавно ще такого цвітучого чеського комунізму.

Що самі комуністи вважають свою справу в Зах. Европі програною, се видно з терористичних актів останнього часу. Поки комуністи мали вплив на маси, вони викликали МАСОВІ ПОВСТАННЯ Й РОЗРУХИ, як в Угорщині, Баварщині, середній Німеччині, почасти в Анґлії. Нині вони контакт з масами стратили й можуть ОШУКАНСТВОМ АБО ПІДКУПОМ користуватись послугами лише одиниць. Тому комуністам залишається одиноке знарядде боротьби: ІНДІВІДУАЛЬНИЙ ТЕРОР.

До сього знаряддя вони тепер часто й звертаються, про що свідчать вже згадані ДВА ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТИ В СЕРБІЇ, РЕВОЛЬВЕРНА СТРІЛЯНИНА НА РОБІТНИЧІМ КОНҐРЕСІ В ЛІЛІ, БОМБИ В НІМЕЦЬКІМ МІСТІ БРАУНШВАЙҐУ. Ясна річ, що сими актами розпачу й божевілля комуністи ще більше відштовхують од себе широкі народні маси.

Троцький колись сказав: МОЖЕ БУТИ, ЩО БОЛЬШЕВИКИ КОЛИ-НЕБУДЬ ПІДУТЬ, АЛЕ ВІДХОДЯЧИ ВОНИ ТАК ГРЮКНУТЬ ДВЕРИМА, ЩО ЦІЛИЙ СВІТ ЗДРІҐНЕТЬСЯ. В Зах. Европі большевизм вже „грюкає дверима", та цілий світ зовсім од сього не здріґається, а тільки тіснійше обєднується для остаточного поборення гидкої й ще вчора так небезпечної хороби.

Коли тільки комунізм почне „грюкати дверима" в Росії та на Україні? Є багато показчиків, що й сей час вже не за горами.

28. липня. Радянин.

ЗЇЗД УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА ГАЛИЧИНИ.

(Від власного кореспондента).

В днях 1., 2. і 3. липня с. р. був у Львові зїзд українського студентства Галичини. На зїзді були такі реферати: 1) Міжнародне і внутрішнє положенне Східної Галичини; 2) Найблизші задачі українського громадянства; 3) Задачі українського студентства під сучасну хвилю. Звідомлення місцевої української преси польська цензура так поконфіскувала, що нема в тих звідомленнях ані докладного змісту всіх рефератів ані ухвалених зїздом резолюцій. На основі того, що осталo в тих звідомленнях, образ зїзду представлявся так:

Справу української Галичини — на думку зїзду — міжнародня дипльоматія звязує з цілим комплексом східно-европейських справ і тільки в сім звязку справа української Галичини може бути вирішена. Український нарід не повинен безчинно ждати на те вирішенне, тільки працювати над скріпленнем своїх сил, щоби могти заважити на тім вирішенню, так, щоби воно випало в його користь. Ся праця повинна йти під кличем Соборної України, себто мати на увазі найвисшу ціль українського народу: зєдиненне всіх українських земель в незалежній Українській Державі. Змагання до Соборної України повинні опертися на селянстві під кличем „Земля і Воля". Взагалі український нарід повинен числити тільки на власні сили.

Сі думки, висловлені в рефератах і резолюціях зїзду, зовсім слушні. На скільки під польським ярмом можна їх переводити в житте, треба се робити, не ждучи рішення антанти.

Тільки думка, що треба числити тільки на власні сили, вимагає доповнення. Певна річ, що треба передовсім числити на власні сили. Одначе не треба забувати, що на долю кождого народу (навіть тих, що вже мають свої сильні держави) мають тепер великий вплив елементи міжнародньої політики. І тому треба зробити українську справу відомою й популярною на арені міжнародньої політики, треба тут знайти їй прихильників. Без сього найбільші зусилля українського народу можуть не дати бажаних вислідів. Почавши від 1917 р. і до нинішнього дня український нарід приніс стільки жертв на вівтарі Соборної України, що коли-б рішаючі чинники міжнародньої політики не були стали по стороні наших ворогів, справа української державности стояла би тепер куди краще.

В дальших міркуваннях **зїзд виступив проти домагання утворення окремої Галицької Республики,** яке — як відомо — заступає тепер правительство української Галичини. Тут зїзд очевидно виходив з того, що нашим змаганнем повинна бути соборна українська держава, а не окремі держави на окремих частях України.

В сій справі годі зїздови признати слушність. Що нашою найвисшою цілю повинна бути Соборна Україна, се свята правда, якої ніколи ніякий Українець не повинен забувати. Але коли-б перед осягненнем сеї цїли вдалося заставити антанту усунути польську окупацію з української Галичини й утворити з неї Галицьку Републику, то се не тільки не стоїть у суперечности зі змаганнем до ідеалу Соборної України, але навпаки було би великим успіхом на шляху до здійснення сього ідеалу. Вирвати хоч часть української землі з ворожих рук і здобути їй вільне державне житте, — як се може противитися ідеалови Соборної України?! Чи українська молодіж Галичини волить оставати в польськім ярмі аж до хвилі здійснення ідеалу Соборної України і чи не лекше було би їй працювати для здійснення сього ідеалу в незалежній Галицькій Републиці.

Дивну і незрозумілу думку висловив зїзд про **правительство української Галичини,** яке, як відомо перебуває в Відні. Львівський „Вперед" передає сю думку так: „Відносно диктатури Петрушевича докладчик заняв неґативне становище, уважаючи диктатуру на еміґрації за чужу суспільности, домагаючися, щоби вона була піддана контролі репрезентації населення в виді місцевого уряду з центром у краю".

Ся думка, передана так неясно, що може бути, що я її зле розумію. Але розуміти можна її тільки так, що молодіж невдоволена правительством, яке остає на еміґрації, і хотіла би його заступити „місцевим урядом з центром у краю". Тільки як утворити в краю, в ярмі польської окупації, місцевий уряд? Явний він не може бути, а коли буде тайний, то не могти-ме виступати як уряд супроти инших держав.

Дивно також, чому диктатура на еміґрації має бути чужа суспільности? За час 19-го століття скільки орґанізацій, які боролися або за визволенне рідного краю з чужого ярма або за переміну державного ладу в своїй державі, мусіло перебувати на еміґрації і звідти вести акцію?! І ніхто з своїх земляків не вважав їх через те чужими суспільности! От хоч-би президент ірляндської републики де-Валера перебував в Америці, доки положенне в Ірляндії не стало таке, що анґлійське правительство запевнило йому свобідний приїзд до Ірляндії.

Се-ж від громадянства залежить зорґанізувати своє національне правительство за границею так, щоб воно не було чуже суспільности. Не подобається громадянству форма диктатури, то можна придумати иншу форму. Розуміється само собою, що правительство, пережиаючи за границею, повинно оставати під контролею громадянства. На се можна знайти спосіб.

Одначе доки українська Галичина знаходиться під польською окупацією, доти її правительство **мусить знаходитися поза краєм,** щоб мати свобідні руки в своїй діяльности.

Таксамо дивним і незрозумілим видається мені домаганне зїзду, щоби „з огляду на розвиток дальших національних змагань у Галичині", **ті українські студенти, які вчаться по висших школах за границею, покинули свої студії й вертали до краю.**

Під польською окупацією наша молодіж, яка повинна вчитися в висших школах, **вже другий рік марнується,** бо польські власти замкнули перед нею львівський університет і всі инші школи. Вчаться тільки ті, що вдалося їм дістатися до висших шкіл у чужих державах. І тепер і вони мали би вернути до краю і марнуватися без науки? І сього мав би вимагати „розвиток дальших національних змагань у Галичині"? Думаю, що та наша молодіж, яка вчиться тепер у чужих державах, се дуже цінний загально-національний капітал для нашої будучности, бо для будови нашої державности треба нам як найбільше високо освічених інтеліґентних сил.

Справу відношення молодіжи до правительства поза краєм і до студій у чужих державах повинні вияснити наші політичні орґанізації, як краєві так і остаючі поза краєм, щоби з того не виросло ніяке непорозуміннє. Молодіж має безперечно найліпші патріотичні наміри, отже до непорозуміння не повинно дійти.

В кінці треба зазначити, що на зїзді наступив **розлім** між молодіжю. А саме соціялістична молодіж, яка з своїми думками остала в менчости, рішила зірвати всякі звязки з несоціялістичною молодіжю і йти своєю окремою дорогою. Про се рішенне української соціялістичної молодіжи напишу в окремій статті.

Взагалі-ж з приводу зїзду молодіжи треба тільки висловити вдоволеннє, що українська молодіж розвиває свою політичну думку і шукає шляхів до здійснення її. Нехай її думка не все правильна, нехай між думками окремих її груп ведеться боротьба, важне те, що думка молодіжи працює і змагає до ідеалу.

Гайдельберґ, 15. липня 1921.

Др. Михайло Лозинський.

ЧОМУ АМЕРИКА БЕРЕ УЧАСТЬ В НАЙВИСШІЙ РАДІ.

Приймаючи співучасть з Анґлією, Італією, Францією і Японією, Америка виразно станула на становищи, що її не ходить о згляди чисто політичної натури. Америка більше не хоче мішатися до справ, які обходять виключно Европу, лиш задумує боронити своїх власних інтересів. Президент Гардінґ і секретар заграничних справ Гюз узнають, що в европейських квестіях Америка має лише економічний інтерес.

Злучені Держави перебувають тепер стан економічної кризи.

Коли Европа повернеться до нормальної продукції, коли сила купна в Европі зможеться, Америка тоді віднесе великі користи. Мир в Европі є для Америки конечно потрібний.

В інтересі Америки лежить, щоби вжила свойого значного впливу, який тепер має, в цїли полагодження европейських конфліктів. Америка може піддати ріжні проекти, які приспішать заведення постійного мира в Европі.

ПРОТЕСТИ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ПЕРЕД НАЙВИСШОЮ РАДОЮ ПРОТИ ПОНЕВОЛЕННЯ ГАЛИЧИНИ.

Збираючася тепер Найвисша Рада в Парижі дістала знов **ряд телеґрам від американських Українців, протестуючих** проти **дальшого держання Східної Галичини під польським** панованнем, **і домагаючихся установлення народного** правительства.

Межи инчими вислали такі телеґрами отсі громади і орґанізації:

I.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КОМІТЕТ в Ню Йорку вислав таку каблеґраму:

ALLIED SUPREME COUNCIL
Paris

The Ukrainian National Committee of the U. S. respectfully demands that Allied Powers the Sovereigns of Galicia heed determined wishes of people of Galicia that they rescind Polish occupation so hateful to Galician people and that they restore Galician Republic under its popularly elected Government Ukrainian National Assembly under Dr. Petrushevich. We are confident that sense of right and justice of Supreme Council will not permit wronging and enslavement of four million Galician Ukrainians.

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE
VLADIMIR B. LOTOTSKY, President
JOHN DOBRIANSKY, Secretary

30 East Seventh St.
New York

II.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ І РЕДАКЦІЯ „СВОБОДИ" вислали таку каблеґраму:

ALLIED SUPREME COUNCIL
Paris

Ukrainian National Association uniting many thousand Ukrainians of Galicia origin appeals to you to hasten the decision in matter of Eastern Galician origin appeals to you to hasten the decision in metter of Eastern to restore to power the country's popular government headed by Dr. Petrushevich.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
SIMON YADLOVSKY, President
JOHN KASHTANIUK, Secretary
UKRAINIAN DAILY "SVOBODA"
EMIL REVYUK, Editor

III.

АДМІНІСТРАТОР УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ДІЄЦЕЗІЇ в Америці о. др. Микола Копачук вислав таку **каблеґраму:**

ALLIED SUPREME COUNCIL
Paris

We Americans of Ukrainian birth, residents of United States, ask to save the Ukrainian of East Galicia from extermination, to remove the barbarian Polish occupation army and to accord the self-government of people under the rule of Ukrainian National Council headed by Eugen Petrushevich.

Father Dr. NIKOLAS KOPACHUK,
Administrator of Ukrainian Greek-Orthodox
Diocese in U. S. and Canada.

IV.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ПРЕСВИТЕРСЬКА ЦЕРКОВ в Нюарку, Н. Дж., **вислала таку каблеґраму:**

Newark, N. J., August 7th, 1921.

ALLIED SUPREME COUNCIL
Paris

The Ukrainian Presbyterian Churches of America protest against the Polish Military Occupation of Eastern Galicia, which by its cruel, imperrialistic measures is aiming to exterminate the Ukrainians, and do request the recognition of the Ukrainian Republic in Galicia.

COMMITTEE.

V.

НАРОДНИЙ ДІМ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ГОРОЖАН **в Джерзи Сити, Н. Дж., вислав таку каблеґраму:**

ALLIED SUPREME COUNCIL
Paris

National Home of American Ukrainian Citizens of New Jersey ask to pass as soon as possible upon the sovereignty of Eastern Galicia freeing the country from the barbarous rule of Poland and according it the right of self-determination by restoring to power the lawful government under Eugen Petrushevich.

NATIONAL HOME OF AMERICAN UKRAINIAN CITIZENS
of New Jersey
PETER DUBOWIECKY, President
PETER MACHEYOWSKY, Secretary

VI.

УКРАЇНСЬКА ГІМНАСТИЧНА СІЧ, курінь 29, в Гейзелтон, **Па., вислала таку каблеґраму:**

ALLIED SUPREME COUNCIL
Paris

On the principles of humanity we appeal to you to use your influence in order to remove the Polish bloody occupation of Eastern Galicia and to establish a legitimate Government by the will of the People.

ELEX. GORDICHOK, Presindent
ON. KOSTIUK, Secretary
WASYL SHLACHTANCZYN, Treasurer

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Марія Гальчук, Філядельфія, Па. — Оголошений в 180-тім числі „Свободи" старокраєвий лист написав Д. Гальчук до свого товариша Томи Піщака в Клівленді, з котрим він працював разом у пекарні перед своїм відїздом до Росії. Коли автор дотичного листа є справді Вашим братом, то Вам треба порозумітися з Томою Піщаком, бо він тепер збирає для нього жертви межи своїми знакомими — так нас інформує наш дописуватель з Клівленду. Оріґінального листа Вашого брата ми Вам післати не можемо, але охотно покажемо його Вам, або Вашому братови Федорови, як захочете потрудитися до нашої редакції.

ЦІКАВЕ!

Чому Українське Корабельне **Представництво** під **назвою**

СТ. МИЛЯНОВИЧ І ВАЙЛ КО.

Є НАЙБІЛЬШЕ?

Тому, що обслуговує **найбільше українських людей. А чи далеко з діпа чи від шіфи до тої Української Корабельної Фірми? Ні! Від кождого діпа і від кождої шіфи найбільше 5 мінут їзди. Незабувайте їх адреси.**

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.,
193 Grand St. Jersey City, N. J.

ДО ВІДОМОСТИ

ТИМ ЩО ХОТЯТЬ ВІДІХАТИ ДО КРАЮ ТИМИ ТИЖНЯМИ

УКРАЇНСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ, ЯКЕ ЗНАНЕ ВІД ДОВШИХ ЛІТ ФІРМИ

С. Милянович і Вайл Ко.,

Кождий цент виданий в чужі руки звіцнює силу наших ворогів

отсим подає до ласкавого відома всім Українцям що на 27. сего місяца відїзджає через наше Українське Корабельне Бюро дуже богато Українців до Галичини з ріжних повітів які відїзджають на шіфі „АМЕРИКА" просто до БРЕМЕН.

Таксамо маємо вже богато замовлень на 3. септембра на шіфу „ДЖОРДЖ ВАШІНГТОН" просто до Бремен. Тож хто має з Вас замір відіхати до краю з родиною, чи самотний а хоче мати порядне товариство, то прошу ще днесь замовте собі в нас місце на однім з тих двох кораблів котрі їдуть тілько 8 днів до Бремен без пересідання

Прошу виповнити сесю ДЕКЛЯРАЦІЮ і прислати до нас на згагу від довших літ адресу.

1. Імя і газвиско.............................. літ......
.... літ......
.... літ......
.... літ......
2. Яка Ваша тутейша адреса..............................
3. Звідки Ви з краю?..............................
4. Маєте вже пашпорт?..............................

Тому зважайте на клич: „Свій до свого!"

УВАГА:—Наша 12 літна обслуга яку ми положили спеціяльно для Українців ручить Вам згори, що таньше і ліпше ніхто не може Вас обслужити. Українська корабельна фірма С. МИЛЯНОВИЧА є знана не від нині і тисячами Українців виїзджає і приїзджає з краю, і тисячами Українців можуть посвідчити за нашу обслугу, проте згори можете бути певні що як вже в нас не дістанете порядної, скорої і таної обслуги, то вже хиба ніде. Пишіть по розклад їзди всіх ліній а сейчас отримаєте. 87-93

Наша адреса через 12 літ все та сама.

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.

193 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Telephone: Montgomery 2605.

ДОПИСЬ З БЕРЛІНА.

(Від власного кореспондента).

Не перед спекою і жарою, яка звичайно дошкулює людям у великих городах в місяці липні, а більше з привички виїзджають тутешні українські громадяне, хто в гори, а хто над море, щоб відпочати. Розуміється тільки ті, що мають лишню марку в кишені, бо загал рад, коли може сидіти дома, коли в його є дах над головою і надія на ложку теплої страви, коли доля не гонить його, мов полем перекотиполе.

Виїзд цей стає помітний і на викладах українознавства і в хорі Турули, скрізь.

Тільки посольства великої і західної України, тільки одинока наша часопись у Берліні, „Українське Слово", і „Червоний Хрест" працюють нормально, бо для них не може бути відпочинку.

Та гірка тая праця! Скрізь помітний з одного боку брак гроша, а з другого — нема цього духового підйому, без якого так тяжко працювати. Скрізь помічається упадок духа. Вичерпуються сили, безрадно опадають руки. Мимохіть кожний питає себе: „коли воно скінчиться?"

Особливо в тяжкому становищу „Червоний Хрест". Приходять кожної днини українські збігці з польських таборів і полонені і еміґранти, всьо таке голодне, хоре, обдерте, голе, що аж сумно дивитися. А „Червоний Хрест" розпоряджає дуже марними фондами, з котрих лиш 50 марок може відлити прохачеви. А що це нині 50 марок? Це ¾ доляра, яких 70 центів! І тим має хора на сухоти Українка з маленькою дитиною на руках вратувати себе і тую дитину від голодової смерти.

Приходять хорі еміґранти, що потрібують ліків, лікарів і операції і їх треба збувати чим-будь, бо грошей нема. Для членів „Червоного Хреста", що жертвують йому даром свою працю, незвичайно прикро глядіти на ці повседневі тихі драми.

Тут треба більшого інтересу громадянства до потреб і нужди безталанного земляка. Є між нами люде грошевиті, є фінансові квітки, що виросли, а деякі й вибуяли розкішно, на гробі матери України, — нехайже вони тепер стануть ліком цілющим для цих братів і сестер, які всі свої сили і ціле своє добро віддали за народню справу. Ні, ні! Цього ніяк не може бути, щоб оден Українець плавав у добрі, як пампух в олію, а другий ковтав слези, дивлячись, як його дитина з голоду примірає. Це погано і грішно! Кличемо до української совісти, щоб вона будилася скрізь, де ті ще не приспали, де її не вбили! Хто не може дати доляра, най дає цент. Він не пропаде. „Червоний Хрест" його не вкраде і не розтратить, бо він „Чревоний Хрест"! Може за цей цент українська дитина випє шклянку молока і може як раз тая шклянка вратує її життя на добро і славу народу!

Подумайте, Дорогі Земляки, що й таке може бути і киньте цей цент до скарбони „Червоного Хреста" в Берліні. Гадаю, що не буде в нас такої Редакції, яка не прийме Вашої навіть найменьшої жертви на таку благородну ціль.

Ось бачите, ми хочемо самостійности і незалежности від Росії, а між тим наш чоловік, як не має де голови на ніч притулити, то йде до російського приюту, наш хорий, якому грозить смерть, тікає перед нею до російської клініки в Берліні. І ці інституції їх не відштовхують від себе; це гуманні інституції. Але які з цього політичні наслідки — говорити не треба...

Колиб у нас більше почуття обовязку й більше любови ближнього, та ще найблищого з ближніх, земляка, то можнаби зробити багато. Українцеви наскучила революція, отсе безнастанне руйновання ротом і руками, чужими й своїми, він зневірився у всілякі чужі експерименти, у всякі „ізми", а хотівби по людськи, так, як хлопський розум велить, почати жити, працювати, будувати. Пересічний Українець бачить, що прінципу національного годі нехтувати, що годі йти проти своєї інтеліґенції, бо прийдеться слухати чужої, що краще хай буде своя буржуазія ніж має нас висисати чужа і т. д. одним словом війна навчила нас не одного, та біда, що ми тепер голі, мов турецький святий, а без потрібного гроша нічого не зробиш. Це бачать навіть большевики і хоч ніби то хочуть знищити капітал, але у своїй акції уживають його як найбільшої сили. І Поляки теж сиплять грішми на українську польонофільську пресу, а ми навіть одної більш-менш незалежної ґазети в Берліні не годні поставити на ноги та перемінити її у дневник.

„Українське Слово" виходить двічі в тиждень і воно частогусто не має місця на полеміку з чужою пресою в обороні нашої справи. А полемізувати требаб, бо російські політичні кола атакують нас на усіх фронтах. В Берліні тепер кількадесять російських ґазет, а нема одної, яка признавалаб за нами право на самовизначення. Велика ласка, коли обіцяють якусь там автономію, бо здебільшого Москалі і нині не визнають не то нашої державности, але глузують над нашою мовою, літературою, культурою. Теж саме діється в польській пресі. Вона теж здебільшого нехтує українство. „Нема Русі, ест тількo Польска і Росия", отсе ті прінціп, який польська політика закріпила на останньому мировому договорі в Ризі.

Тому, не дивлячись на те, як стоїть справа нашої держави, чи там держав, бо Східна Галичина, творить до якоїсь міри окремий правно-державний орґанізм, нам треба гуртувати сили та збірати матеріяльні резерви, щоб боронити свою національність і захищати окремішність культури. Як не покінчиться питання з великою і Галицькою Україною, нам треба на кожньому кроці заступатися за церкву, школу, мову, за всілякі наші товариства, і треба творити культуру.

Але на це знову треба цього самого, що скрізь, — гроший.

І зновуж звертаємося до нашого громадянства по обох берегах океану, щоб воно пішло на зустріч сим зусиллям та присилало складки на важну культурну ціль.

Живемо надіями, — тож не вбиваймо надій байдужністю до національних потреб.

А надії наші, що справа великої України, хоч як вона погано стоїть, а всеж таки ще не пропала, бо за нею народ.

Може, ще більші сподівання на Східну Галичину. Кожний із нас вірить, що вона не останеться при Польщі, бо Польща завідує нею погано і некультурно, об чім з кожною дниною переконується весь світ.

Буде вільна Галичина, так буде Український Піємонт.

А поки що треба людий гуртувати, треба їх вдержати при життю і при силах, треба їм дати спромогу науки, бо багато залежить від того, чи еміґрація наша верне до краю здоровою і зорганізованою, чи охлялою і недужою на души і тілі.

Петро Тихий.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

МАРІЯ СКУБОВА

ЕКЗАМІНУВАНА УКРАЇНСЬКА АКУШЕРКА

повернула зі старого краю і розпочала свою давню практику. Поручаєся ласкавій памяти. Адреса:

42 EAST 7th STREET, NEW YORK CITY

недалеко церкви.

Aug. 13,17,20,24

ПРИЯТЕЛЬ РОБІТНИКА

PAIN-EXPELLER

Торговельна марка Реґістр. Уряду Злучених Держав.

Звісний понад 50 років

Глядіть за торг. маркою ЯКОРА.

Вартість **ПАТЕНТУ** Вартість

Хто може отримати патент і що може бути опатентоване, як також більше пожиточних і цінних інформацій знайдете в моїй ново друкованій винаходовій і патентовій книжці, яку висилаю кождому **ДАРОМ.**

В Вашім власнім інтересі звертайтеся в справах винаходів до мене.

Marcin Labiner,

Reg. Patent Atty. (S.),

15 PARK ROW, NEW YORK

„HOW HIS WIFE HELPED".

"These fellows who are always telling the poor man to save money make me tired," exclaimed Joe Kowalski. "If they were in my position and couldn't save a cent, they'd talk differently, I'll tell the world".

The men were enjoying their usual after-luncheon loaf and the factory whistle would not blow for some minutes yet.

"What's the matter, Joe?" queried Ole, the Swede. "Somebody trying to separate you from your hard-earned savings?"

"Hard earned nothing," responded Joe. "How's a man going to save anything these days with everything so high? Listen to this gink," and he read a paragraph from a little pamphlet by Henry L. Doherty, the financier, entitled "Thrift":—

"'If thrift could be made pretty much a general thing throughout this country its effects would be more far-reaching than most people imagine. It would mean better morals, less misery and greatly lessened demands for charity. Trace back every individual case of the need for charity and see how far you have to go to find that the need is due to lack of thrift.'"

"Sure," said Heini Bauer, "it's a fine trick if you can do it. But that's just it. Why it costs me so much to live, that on the evening before payday there's never a cent left in the house."

"The man's right just the same," remarked Mike the Irishman. "You should save your money while you're young and then when you're old, you'll *have* some."

"I can imagine the roar my old woman would put up if I tried to hold back any of my wages, even to put it away," said Ike Solomon.

"Suppose you lost your job?" asked Frenchy Dubois. "Or suppose your wages were to be reduced? You'd *have* to live on less, would'nt you?"

"Boys," said Silent Pete. "Let me tell you a little story. You all know I am pretty comfortably fixed. Well it wasn't always so. I used to live up every cent just like you. If I'd lost my job I don't know what I would have done. Once I got my wages raised, I made up my mind that the time had come to do something. I went home and talked the matter over with my wife. I asked her what we would have done if the wages had been lowered instead of raised. She said she supposed we would have had to live on less, somehow. That was my tip. I said, all right, let's not live up this increase. Let's put it into something that'll earn money for us, securities. But, she said, you can't buy securities with such a little money each week. I told her about this very man, Henry L. Doherty, who wrote that pamphlet Joe was reading, and how he sold good securities on monthly installments. She was game and we started in. We are comfortable today. Every divident we get goes right back to buy more securities. It's easy once you get started. Just pretend that your wages are less than they are today. Put the difference into good securities. Put it up to your wife, boys and see if she doesn't turn out a better sport than you think she is."

And then the whistle blew.

Пашпорти, шифкарти, справи старокраєві найскорше, найтанше полагоджує Канцелярія Нотаріяльна. 28псп

T. J. HRYCEY CO.,

329 S. 4th St.,

PHILADELPHIA, PA.

Приймається передплата на:

„Ukrainske Slowo"

Українське Слово

Єдина українська часопись у Німеччині.

Часопись має власних кореспондентів на кордонах України і більших центрах української еміґрації та світових центрах.

Докладна інформація про життя на Україні й про український рух.

Має такі окремі відділи: політичний, економічний, справ полонених і інтернованих, студентський, бібліографії і инш.

Чвертьрічна передплати виносить:

У Німеччині	18 марок.
В Чехії	24 корони.
В Австрії	180 корон.
В Америці	1½ доляра.

Адреса „Українського Слова":

Berlin W 62, Bayreuthersir. 1, Tel.: Steinplatz 5372.

ОБРІКРАЛИ АМЕРИКАНСЬКОГО ЕМІҐРАНТА.

Миколі Заховичеві зі Старого Самбора, що вертав з Америки до дому, вкрадено в ночі в поїзді між Краковом і Роґужном 2.500 долярів. Злодій був дуже зручний, бо вкрав гроші Заховичеви, що були привязані до ноги.

ПОЛЬЩА А ГОНОЛЮЛЮ.

Краєві ґазети доносять, що Гонолюлю запросило найяснійшу польську ржечпосполіту на конґрес праці.

Обі згадані держави дуже енерґічно занимаються квестіями праці.

ПОЛЬЩА ПІДНЕСЛА ЦЛОВУ ТАРИФУ 150-КРАТНО.

Аж тепер торговля знайде „гарний доступ до Польщі.

ВИНАХІДНИКИ

Пишіть по безплатну книжочку про винаходи і патенти і звертайтесь з довірєм до нас зі своїми патентовими справами як до патентових адвокатів.

A. M. WILSON, Inc.

Registered Patent Attorneys,

310 Victor Building,

WASHINGTON, D. C.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ЗАГАЛУ

ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ, БРАЦТВ, ПАРОХІЙ, ЗАПОМОГОВИХ КОМІТЕТІВ І ИНШИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ.

УКРАЇНЦІ ГРОМАДЯНЕ: Отсим маємо честь повідомити український загал в Америці що ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ у Львові, найбільша українська інституція в Галичині, припоручила нашій інституції посередництво на Америку для полагодження ріжних справ наших іміґрантів, письмом з дня 20. мая 1921, ч. 4641, як пр. колектувати гроші з банків і т. и. Просимо родимців хто знає, що знакомі відїхали до краю і полишили гроші в американськім банку а книжочку банкову забрали до краю, вдатися до Земельного Банку а ми по отриманню книжочки і інформацій від Земельного Банку полагодимо точно справу. Зарезом маємо надію, що всі українські товариства, запомогові комітети і инші орґанізації, які тепер по більшій части пересилали гроші через чужинецькі банки до Земельного Банку, будуть пересилати через наше бюро. Адресуйте просто так:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.

ЗА УПРАВУ АМ. УКР. БЮРА:

520 E. 6th Street,
NEW YORK, N. Y.
АНТІН ПАШУК, през.

322 N. 8th Street,
PHILADELPHIA, PA.
М. ТИХАНСЬКА, секр.

ДО СТАРОГО КРАЮ

ЦІНА ШИФКАРТ є ріжна, на пр., є одна шифкарта до Львова за $99.00 а друга за $131.00. Напишіть по інформації. Ми Вам виробимо пашпорт листовно і порадимо Вас якою лінією для Вас найлутше їхати. До Ню Йорку Ви прийдете тільки один день перед відходом корабля. За нашу чесну обслугу посвідчать Вам тисячі Українців в Ню Йорку і Філаделфії. Переконайтеся.

В СПРАВІ СПРОВАДЖЕННЯ РОДИНИ пишіть по інформації.

ГРОШІ ДО КРАЮ ПЕРЕСИЛАЄМО через Земельний Банк у Львові скоро і під цілковитою ґарантією

ПОЛАГОДЖУЄМО старокраєві і американські ґрунтові справи, в кождій потребі все відноситься до своєї української інституції з повним довірєм. По всі інформації приходіть або пишіть до котрого-будь нашого офісу:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.

520 E. 6th Street, NEW YORK, N. Y. — 322 N. 8th Street, PHILADELPHIA, PA.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Зважте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уживаєсь до науки всі найновіші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьтеся з нами. Офіс отворений і в неділі.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, Інструктор і механік.

Для інформації наш офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть по катальоги

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

Приймаєсь БАНКОВІ ВКЛАДИ. Платимо добрі проценти від Ваших гроший.

ПЕРЕСИЛКИ ГРОШЕВІ до Угорщини і нею занятих територій полагоджуєсь по найнизших цінах денного курсу.

ПЕРЕСИЛКИ В ДОЛЯРАХ. Виплачуємо в готівці доляровій відбирателям.

ТИКЕТИ КОРАБЕЛЬНІ продаємо на всі лінії по цінах компанійних.

ЕМІҐРАЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ і повновласти для спровадження родини переводимо з повною докладностю.

MOKRAY BROTHERS BANKERS

150 Second Street — Passaic, N. J.

ОХРІМЕНКО.

ПОВСТАНСЬКІ ОТАМАНИ.

III.

ОТАМАН ЧОРНИЙ.

Отаман Чорний, поручник армії Української Народної Республики, оперує від мая 1920. року. Він змінив отамана Пятенка, який пав жертвою большевицької провокації.

Студент правник Пятенко зорґанізував ще в 1919. році повстанський відділ на Золотонощині, який дуже дався в знаки большевикам. Большевики, щоб знищити його, пійшли на таку провокацію: До загону, що стояв у лісах біля села Хоцьки, прийшла баба з запискою, яку передала повстанцям і заявила, що її сю записку передали якісь підозрілі люди до отамана Пятенка. Ся записка була незапечатана й містила плян, по якому Пятенко мігби передати свій відділ в руки большевиків. Ясно, що записку прочитали й вона зробила своє діло. Вона викликала обурення проти отамана й наслідок чого була його смерть. Вже потім виявилася провокаційна мета сеї записки.

Се було в маю 1920. року і з того часу керування відділом переймає Чорний. Район операцій Чорного повіти: Золотоношський, Черкаський, а по части Переяславський. Постійно він має при собі від 30 до 500 душ при 5—100 кінноти, озброєний 6 кулеметами й одною гарматою, яку вживається у виключних випадках.

В деяких селах загін Чорного прозивають „большевицька смерть", і дійсно: він, в буквальному розумінню, тероризує большевиків по всій Золотонощині. Большевики в Золотоношський повіт направили пять полків (1-й, 2-й, 3-й, 4-й і 5-й) 9-ї запасної бриґади, яка складається переважно з Татарів, Китайців та Латишів. Але се не помагає. Завдяки опираціям Чорного вивезти з Золотоношського повіту нічого майже не вдається.

Маючи базу в близших великих лісах, Чорний головним чином переводить напади на потяги в районі Яготина й Золотоноши. Коли його агенти дають відомости, що яка валка нагружена, чи „заброніровааний" з грузом має пройти в певному участку залізниці, то в тому місці розбирають колію і потяг попадає під обстріл. Навіть повернутися не може, бо „майстера залізничники" з загону Чорного умудряються розібрати колію і з заду потягу.

Потяг примушений здатися.

Так в районі Яготина ним був захоплений потяг з аптекарськими припасами, й кожевними виробами. Захоплене майно звезено на схованку в ліс на 60 підводах. Таким-же чином під самою Золотоношою було захоплено два ваґони борошна, тільки що погружені з парового млина та призначені для Києва.

До слова сказати, що в Золотоношському повіті є кілька водяних (турбіни) і парових млинів, які оголошені советськими і молють борошно для відсилки у великі міста та закордон, в Московщину.

Отже за всю минулу зиму ще ні разу не вдалося вивозити з цих млинів великі партії борошна. Тому, що як тільки на якому млині накопиться велика кількість борошна, раптом зявляється „на ревізію" Чорний і вивозить все, не дивлючися на силу охорони.

А коли що большевики вивезуть, то подорозі напевно денебудь буде напад. Під саме Різдво на млині біля Глемазова зявився Чорний. Наглим нападом й тревогою виманив більшу частину охорони з латишів за 1½ верстви під ліс. А тим часом, поки точився бій, відборною сотнею був зроблений наскок на млини і захопив 600 пудів борошна. Подвійний удар і напад з тилу вніс паніку й примусив червоноармійців тікати. Повстанці спокійно нагрузили борошно на 16 підвод і повезли в „городок" на схованку.

Між иншим цими товарами й продуктами всі повстанські отамани, а в тому числі й Чорний, завжди наділяють селян, що приковує до них велику прихильність населення.

Чорний не кидає без уваги й пароплави по Дніпру й притоках. Засядки робляться так, що вони беруть під повний обстріл певний участок фарватеру. Пароплав впускається в середину цього участку й після цього відкривається повний огонь, який примушує пароплав до здачі.

Далі йде ровтрузка пароходів і т. д. Чорний для сих цілий має завжди власних 18 возів, в пару коней кожний.

З наскоків на вужові „большовицькі каравани" найбільше видатний напад між селами Хоцьки і Ціблі в кінці березня, коли було захоплено 50 підвод борошна з возами й конями — власностю „комуни". Се борошно направлялося на Переяслав для погрузки на баржи.

З боєвих подій загону Чорного треба відмінити:

Бій в Глемазові ста душ Чорновців з 200 Латишами карниками надісланими для переведення розкладки. Чорний захопив 52 душі із них 7 комуністів розстріляно, а решту розоружено й відпущено.

Під Хоцьками 30 душ Чорновців розбили відділ з 250 душ карників, захопили 2 кулемети, 4 повозки з награбованим (реквірованим) майном.

Під Різдво у Великих Хуторах розташувалося на ніч 200 карників. Нічью наскочив Чорний; захопив 18 осідланих коней, 30 душ полонених і 2 кулемети. 5 душ карників (варти) було забито. Се зроблено без галасу.

На ранок решта карників, думаючи, що се зробили селяни, вимагали від них видачі захопленого й винних, погрожуючи, що підпалят село. Чорний надіслав ультіматум, що коли село потерпить, то всі тридцять душ полонених будуть розстріляні.

Карники всеж таки підпалили село. Згоріло до 40 хат. Всі тридцять душ полонених розстріляно.

Під Прохорівкою велися тяжкі бої з цілим полком советських війск. Прохорівка переходила з рук в руки кілька разів. шареНті Чорний відступив в Хоцькі ліса. Щоб вдати ліквідацію Чорнівського загону й захоплення Чорного, большевики захопили з собою дівчат, хлопців, всіх пастухів, що пасли худобу. Всіх доставлено в Золотоношу як Чорновців.

Розстріляли 7 душ: 5 хлопців і 2 дівчини, і потім оголосили, що се судили Чорного й його повстанців, захоплених в полон. Оголошено, що самого Чорного розстріляно, а його „банду" зліквідовано. Решту дітей батьки насилу виручили і доставили додому.

Щоб спростувати сю провокацію, Чорний в перше свято підчас паради советських війск, вскочив на площу, де відбувалась парада, убив 16 душ з построєних до паради червоноармійців і, захопивши зброю, зник.

Двох повстанців брати Поганюки гнали через 5 верств 70 чоловік і захопили 10 крісів.

Подається їх прізвища тому, що в травні місяці цього року вони були захоплені большевиками дома в селі і розстріляні.

Минулої зими от. Чорний з своїм загоном подався був під Київ, на заклик от. Голого допомогти йому в боротьбі з Буденним. Зеднані відділи Голого (800 душ) і Чорного (500 душ), підкріплені „мобілізованими" селянами вели тижневий бій з 12.000 кінноти Буденного, якого примушено тікати.

Добича сього бою: 70 коней осідланих і 300 повозок з цукром. Цукор переховано в лісах і роздано селянам мішками.

Перші селяне, які привезли по мішку цукру, були ті, що поїхали були по сіль в Крим.

(Таке чумакування діло тепер звичайне. Ідуть на Черкаси Умань, Балту і т. д., по той беріг Дніпра шлях небезпечний).

Тому всіх тих, хто їздив по цукор до Чорного прозвали чумаками за солодкою сіллю.

Се ще далеко не всі подвиги от. Чорного, бо відомости про них взяті від селян сел Гелмазів і Хоцьки й тому торкаються маленького району його діяльности: Драбів, Ціблі, Хоцьки, Гелмазів, Прохоронька, Піщане. Сі самі селяне кажуть, що багато ще чого накоїв Чорний на Черкащині і Переяславщині, але вони точно не знають.

Але на нашу думку й цього досить, щоб мати ясне уявлення про діяльність загонів отамана Чорного і його геройську ініціятиву.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЇДЬТЕ ДО КРАЮ в товаристві своїх знакомих виїзджаючих через наш 40 літ істнуючий Стандард Банк, котрого засоби перевисшають суму ДВОХ МІЛЬЙОНІВ долярів, на експресово-почтових кораблях відходячих:

Беренґарія (бувший імператор) 18. серпня	Аквітанія ....23 серпня
Курдам ....20 "	Манджурія........25 "
	Джордж Вашінґтон 27 "

Найтаньша ціна шифкарти з Ню Йорку з білетом зелізничим до Львова коштує **$99**

СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ І КРЕВНИХ ДО АМЕРИКИ.

Пересилаємо гроші до Галичини і доручуємо в марках, як також в Американських долярах. Почтою гроші доходять до місяця, а телеґрафічно в кільнох днів, за що ґарантуємо.

По докладні і особливі інформації голосіться з повним довірєм до:

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

НЕМІЧ, ОБЕЗСИЛЕННЄ І ЗНЕОХОТУ

ВИКЛИКУЄ ВАШ ЖОЛУДОК СЕРЕД ТЕПЕРІШНОЇ ЛІТНОЇ СПЕКИ

БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО

Природний кріпитель „Nature's Tonic")

запобіжить сим долягливостям

До набуття в аптиках і ґросерійних крамницях або прямо у витворців.

Ціна:
12 фляшок $14.00
6 фляшок $7.50
одна фляшка $1.50

BOSAK MANUFACTURING CO., SCRANTON, PA.

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH

ПРЯМА ЛІНІЯ МІЖ НЮ ЙОРКОМ І ГАМБУРҐОМ

Найлучше получення до всіх частий центральної Європи.

S. S. "MOUNT CLINTON" (новий) .....1-го ВЕРЕСНЯ
S. S. "MT. CLAY" ....15-го ВЕРЕСНЯ
S. S. "MT. CARROL" (новий) ......29-го ВЕРЕСНЯ

Кораблї відходять з Ню Йорку з Pier No. 86, North River, при кінци Вест 46-ої ул.

Корабель "HANSA" Ex-Deutschland), "BAYERN" (новий) і "WUERTTEMBERG", (новий) зачнуть їздити в місяци червни.

Кабіни з 2, 4 і 6 лїжками на всіх згаданих кораблях. Окремі їдальнї, галї для курення, галї розривок і променадові поклади для ужитку подорожних 3-ої кляси.

Для заплачення срібі шифкарти пишіть до котрого небудь агента або

39 BROADWAY, NEW YORK, CITY.

HAMBURG AMERICAN LINE

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ СВ. МИХАЇЛА

Коли Ви недужі на яку скірну недугу, немічні на силах, як маєте ревматизм, нечисту кров, сверблячку тіла, катар жолудка, солітер (навістник), конвульсії (падучу хоробу), кашель, перестуду, внутрішні болі від подвигання, або коли дбаєте про красу Вашого тіла і потребуєте лік на поріст волося, вусів, або для усунення волося, пофарбовання його, відмолодження лиця гарним або взагалі на всі инші недуги, а хочете мати ґарантовану пораду і добру медицину, то опишіть нам вашу недугу а наші знатоки медицини Вам поможуть. Жадайте катальоґу:

ST. MICHAEL MEDICINE CO, INC.
CARLSTADT, N. J. Dep. D.

ПЕКЛО В ХАТІ!
З ЖИТТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДІЇ.
ЦІНА 15 ЦЕНТІВ

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:
UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING, 30 E. 7th St., New York.

ВЕЛИКА ПАРТІЯ УКРАЇНЦІВ

вибирається до краю кораблями „Джордж Вашінґтон" 3-го вересня; „Ордуна" 10-го вересня. На цих кораблях даємо вигідні каюти на 2 і 4 людей і окремі для родин. На бажання асекуруємо куфри.

О пашпорти стараємось в короткім часі.

Гроші пересилаємо до всіх частей світа скоро і найдешевше. Коли хочете віїхати до краю в товаристві краянів і бути обслуженими чесно, то ще нині шліть завдаток на каюту на одним з повисших кораблів до,

EMIL KISS, Banker
133 Second Ave., New York, N. Y.
Corner 8th Street

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАР. СОЮЗА
за місяць липень 1921.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Тирлич Нестор, Смалець Іван.
В. 9. Погранична Софія.
В. 14. Переговська Катерина.
В. 36. Чайчук Анна.
В. 77. Горечко Іван.
В. 90. Лин Макар, Яким Марія.
В. 97. Солоничний Олекса, Сметана Василь.
В. 98. Цікот Іван.
В. 126. Войтко Йосиф.
В. 140. Стрільбицький Ілія.
В. 165. Харовський Йосиф, Хухра Андрей.
В. 166. Луковський Тома.
В. 167. Корнова Магдалина.
В. 170. Дедик Григорій.
В. 172. Мілещук Петро.
В. 192. Бундик Михайло.
В. 223. Смаль Нестор.
В. 228. Гирча Катерина.
В. 229. Возьний Іван.
В. 230. Ходак Петро.
В. 241. Баворовська Марія, Баворовський Павло.
В. 295. Цепко Іван.
В. 326. Скарбовський Яків, Сініла Болеслав.
В. 373. Косута Анна.
В. 388. Фіртко Григорій.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 18. Башта Марія, Гапій Михайло.
В. 59. Баглай Матвій.
В. 61. Пилип Григорій.
В. 70. Ригайло Гринько.
В. 87. Мицьо Василь, Трояновський Франк.
В. 89. Проньчак Іван.
В. 105. Костик Мих., Костик Юлія.
В. 106. Білецький Павло.
В. 112. Возьна Юлія, Венгрин Ірена.
В. 115. Карпюк Семен.
В. 120. Бур Іван, Ґула Іван, Фечушак Василь, Бать Анна, Греча Анна, Смагула Йосиф, Бур Федуня, Греча Андрей, Бать Михайло, Бать Дмитро.
В. 135. Макар Дмитро, Мушинський Василь, Мушинська Марія, Макар Марія.
В. 146. Бондаренко Касіян, Базилевич Дмитро.
В. 163. Мельник Петро.
В. 167. Горбова Анеля, Горбовий Василь.
В. 168. Рій Петро.
В. 170. Левицький Петро, Деркач Павло, Рудак Пелягія, Кушнір Дмитро.
В. 217. Морошко Никола, Стрілець Михайло.
В. 221. Пиндак Теод., Ярема Дмитро.
В. 222 Шеремета Юрій.
В. 241. Миськів Михайло.
В. 248. Сивозяк Микола, Гевчук Василь, Кобилянський Федорій, Будзик Францішка, Будзик Іван.
В. 259. Стахняк Ігнатій.
В. 274. Ґирбіль Стефан.
В. 276. Рудавська Ева.
В. 317. Ляльчук Іван.
В. 320. Сенявський Андрій.
В. 324. Романюк Марія.
В. 336. Кузик Петро, Дяків Іван, Потюк Василь, Мазур Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ (ЛИСТАМИ).

В. 42. Ласів Сенько.
В. 57. Фіялка Варвара, Фіялка Сем.
В. 78. Онушка Іван (стар.).
В. 94. Кравчишин Гринько.
В. 97. Долинський Іван.
В. 121. Бунько Теодор.
В. 132. Забич Анна, Забич Микола.
В. 157. Чмерид Іван, Чмерид Анаст.
В. 175. Буката Онуфрій.
В. 179. Робак Тома, Ґолдак Василь, Робак Текля.
В. 187. Ставінога Федор.
В. 213. Лукасевич Антін.
В. 217. Сверида Анна, Чижецька Марія, Бонашевська Катерина.
В. 218. Ярема Йосифа.
В. 230. Глива Теодор, Пшенична Євдокія, Пшеничняк Василь.
В. 235. Крупняк Іван.
В. 315. Яворський Теодор, о. Чаплінський Йосиф.
В. 316. Боса Параня.
В. 365. Шміґель Іван.
В. 370. Рошка Ксеня.
В. 388. Огар Петро.
В. 396. Сверида Павло.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕННЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 5. Олексин Петро, Лиляк Анна.
В. 7. Притка Іван.
В. 8. Дзюс Юрій.
В. 9. Юрій Мартин.
В. 10. Ракош Петро.
В. 17. Бачинський Іван.
В. 18. Коваль Михайло.
В. 24. Білецький Семен.
В. 27. Лахета Йосиф, Зілінський Стах, Вовчук Мих., Зілінський Антін.
В. 34. Чорний Теодор.
В. 35. Федас Олекса.
В. 36. Талів Марія.
В. 41. Щербенський Францішек, Завійський Тимко, Кац Параска.
В. 42. Харко Іван, Сапета Марія.
В. 44. Дробот Дмитро.
В. 54. Журавецький Андрей.
В. 55. Міхійов Стефан, Коваль Теод.
В. 56. Чулка Єлисавета, Фрей Прокіп, Чулка Михайло.
В. 58. Кулик Марія, Кулик Микола.
В. 59. Гринюк Петро.
В. 61. Баран Іван, Пакош Микола, Кравець Юрій, Лехман Федор, Цаповіч Іван.
В. 63. Андриц Стефан, Теплий Вас.
В. 74. Леськів Дмитро.
В. 79. Лоський Петро.
В. 81. Багирич Франко, Кульчицький Григорій.
В. 83. Федорович Михайло, Михальчук Митрофан.
В. 85. Дмитрів Йосиф, Гнатюк Михайло, Костюк Микола.
В. 90. Смаль Нестор, Лоштин Олекса.
В. 91. Кубан Василь, Мармуляк Павло, Галай Ева, Брицький Михайло.
В. 93. Якимець Григорій, Якимець Софія.
В. 94. Заверуха Володимир, Заверуха Зофія, Музичка Петро, Музичка Матвій.
В. 98. Долівський Павло.
В. 99. Мархевка Микола.
В. 101. Шичола Теодор, Блицькан Михайло.
В. 102. Войнаровський Йосиф.
В. 104. Роблъовський Микола, Корчинський Стефан, Ткач Михайло.
В. 106. Романчак Стефан.
В. 107. Ратиця Стефан, Кравчишин Василь.
В. 109. Стахуляк Іван.
В. 112. Турчик Анна, Ґорбай Анна, Страп Анастазія, Белянська Магдалина.
В. 119. Джумизай Анна, Лупченко Варвара.
В. 120. Вишатицький Іван.
В. 134. Козак Павлина, Гакала Франка.
В. 135. Оріховська Марта, Лазоришин Василь, Вишнівський Юрій, Оріхівський Андрей.
В. 137. Смеречинська Катерина.
В. 138. Рудакевич Андрей.
В. 139. Каваців Петро, Каваців Петронеля.
В. 141. Руський Григорій.
В. 142. Янчишин Йосиф, Фостовський Іван, Кольба Каспер, Сінчак Ів.
В. 143. Поваленний Лука, Баляс Дм.
В. 144. Бучинський Василь.
В. 146. Неольницька Кароліна.
В. 147. Кутянський Дмитро, Кривошина Іван, Крупка Панько, Бандура Гриць, Фариник Николай.
В. 150. Соколовський Михайло.
В. 152. Чолій Гринько.
В. 155. Черепаняк Йосиф.
В. 156. Бариляк Михайло.
В. 157. Висоцький Яків.
В. 163. Потучко Іван.
В. 170. Лисий Андрей, Кривий Стеф.
В. 157. Гук Марта, Гук Теодор, Консовський Николай.
В. 183. Цебак Іван, Беркош Микита, Беркош Юрій, Дубей Теодор, Петречкевич Параска, Петречкевич Федьо, Асафайло Михайло.
В. 191. Стадник Стефан.
В. 199. Бойко Василь.
В. 209. Ющик Петро.
В. 217. Баберус Михайло, Мацьків Йосиф, Ковба Николай.
В. 219. Гнида Ілько, Климців Дм.
В. 221. Савка Ілько, Станішевський Іван, Вагнер Адам.
В. 222. Хлопусь Михайло, Москалюк Олекса.
В. 223. Каршин Іван.
В. 225. Колодій Михайло.
В. 229. Крук Михайло, Кобрин Катерина, Левкун Михайло.
В. 230. Вітик Марія, Павелчак Анна, Філь Катерина, Філь Теодор, Саґаль Настя, Вітик Олекса, Саґаль Михайло, Павелчак Михайло, Копчак Пилип, Кітинський Стефан.
В. 232. Луцишин Катерина.
В. 237. Монастирський Олекса, Петрівський Василь, Хоміщак Василь.
В. 239. Вільчинський Стефан.
В. 247. Суська Анна, Дицьо Григорій.
В. 248. Шулин Теодобр, Кобилянський Йосиф, Липка Стефан, Липка Кость, Литвянчин Йосиф.
В. 250. Лукашук Теодор, Ґрабаж Антін.
В. 254. Калиневич Дмитро, Ярема Олекса, Ґжеґорек Андрей.
В. 255. Мельничок Дмитро, Булій Іван, Петрина Стефан.
В. 258. Пльончка Генрик.
В. 259. Митьо Юрко.
В. 283. Лесик Петро, Пилипчак Стефан, Смоляк Григорій.
В. 296. Каліновський Теодор, Калитин Семен.
В. 300. Вархола Стефан, Трешницький Григорій, Вацла Атанас, Чаплінська Марія.
В. 301. Медзяк Варвара.
В. 316. Скорохода Іван.
В. 317. Сушевська Катерина, Сушевський Кирило.
В. 320. Дурдела Йосиф, Дурдела Антін.
В. 321. Городиський Пилип, Павлович Кость, Ничипор Іван.
В. 330. Франкевич Франка.
В. 336. Юрса Михайло, Курч Василь, Ґлушик Андрей, Лежан Іван.
В. 338. Мацюк Михайло, Щенсний Лешко.
В. 351. Пазак Ілько.
В. 355. Синайко Дмитро.
В. 367. Федоришин Іван.
В. 369. Кость Атаназій.
В. 370. Гузар Николай.
В 371. Кравець Матвій.
В. 384. Ґалиш Лука.
В. 388. Білінський Ігнатій, Даців Ів.
В. 396. Дригун Стефан.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ КАРТИ (ЛИСТИ).

В. 20. Присташ Іван.
В. 36. Сверида Анна, Чижецька Марія, Боса Паранька.
В. 53. Шпікула Константин.
В. 70. Гурман Семен.
В. 82. Мельник Василь.
В. 114. Ставинога Теодор.
В. 119. Ярема Йосифа.
В. 124. Корсак Параня.
В. 133. Бурда Марія.
В. 151. Дядик Марія.
В. 165. Швед Михайло, Дороцький Михайло, Дороцький Йосиф, Гнатушко Макарій.
В. 179. Курило Лука.
В. 183. Забич Николай, Забич Анна.
В. 186. Баволяк Анна.
В. 219. Савіцький Стефан.
В. 254. Бунько Михайло, Бунько Теодор.
В. 262. Рошка Ксеня.
В. 330. Білоус Анастазія, Білоус Атаназій.
В. 341. Бобак Тома, Бобак Текля.
В. 364. Кузан Николай, Кузан Олена.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 63. Драган Ольга.
В. 76. Півуварчук Каспер.

УВАГА,

котру кождий місцевий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць липень 1921 року яко суспендовані або виключені за неплаченнє місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися в протягу сего місяця (серпня) до своїх відділів і вписатися нанново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця серпня 1921 року, то в вересни 1921 р. мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятте), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю липни 1921 р. взяли переступні листи, а ще досі не зголосилися до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю серпни 1921 р., бо на другий місяць, то є в вересни 1921 р. вичеркнеться їх з членів організації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

ЗІСТАВЛЕННЄ:

В місяцю червни 1921 р. було членів в У. Н. Союзі	12.059
В місяцю липни 1921 р. принято нових членів	31
В місяцю липни 1921 р. принято нанново членів	59
В місяцю липни 1921 р. принято з переступними листами	32
В місяцю липни 1921 р. прийшло з інших кляс посмертного	6
Разом	12.187
В місяцю липни 1921 р. суспендовано членів	205
В місяцю липни 1921 р. взяли переступні листи членів	30
В місяцю липни 1921 р. відійшли до інших кляс посмертного	6
В місяцю липни 1921 р. номерло	2
Разом	243
В місяцю липни 1921 р. У. Н. С. числив повнолітніх членів	11.944

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В клясі D $100	5
В клясі A $250	277
В клясі AA $500	4.080
В клясі B $750	369
В клясі C $1000	7.090
В клясі BB $1500	114
В клясі CC $2000	9
Разом	11.944

ЗІСТАВЛЕННЄ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. СОЮЗА
за місяць липень 1921.

Після реформи в місяцю червни 1921 до Табельки І. вписано всіх молодечих членів У. Н. Союза, разом	4.565
В місяци липни 1921 р. принято нових членів	73
В місяци липни 1921 р. принято нанново членів	288
В місяцю липни 1921 р. принято з переступними листами чл.	25
Разом	5.115
В місяцю липни 1921 р. суспендовано за неплаченнє вкладок	164
В місяци липни 1921 р. взяли переступні листи членів	15
Разом	179
В місяцю липни 1921 р. У. Н. Союз числив молодечих чл.	4.772
В місяцю липни 1921 р. У. Н. Союз мав всіх членів разом	16.716

С. Ядловський, гол. предс.,
І. Каштанюк, гол. рек. секр.

ДОПИСІ

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Збори в справі старого краю.

В неділю, 7. липня б. р., відбулися тут зараз по Службі Божій в церковній гали народні збори, які перепровадив Никола Левицький. Секретарювали: Василь Ґіль і Павло Дмитрів.

На сі збори явилось около 500 душ — тутешних горожан і негорожан. Присутні зложили $56.25 на висланнє до Парижа каблеґрами, протестуючої проти ляцького ярма над Східною Галичиною. Відповідні каблеґрами вислали: Уряд парохіяльний, американсько-українські ветерани, братство „Провидіння" ч. 3 і Американсько-українська Горожанська Ліґа, яку саме на тих зборах основано. Сі каблеґрами вислано, на адресу Аліянтської Найвисшої Ради в Парижи о 3-тій годині пополудни тогосамого дня.

Присутні на тих зборах Українці, заложивши згадану висше Ліґу, поплатили зараз свої місячні вкладки в квоті 10 центів.

Слідуючі збори Американсько-української Горожанської Ліґи відбудуться в неділю, 14. серпня б. р., зараз по Службі Божій, в галі церковній при ул. Ґрін і Сусекс.

Урядниками Ліґи зістали вибрані: о. Ал. Улицький, предсідатель; Дмитро Павлик, секретар; Никола Левицький, касієр; Павло Дмитрів, заст. касієра.

Павло Дмитрів.

ГОЛИОК, МАСС.

Поміч для Січових Стрільців.

В неділю, 7. серпня, на хрестинах у п. Івана Затонського присутні гості зложили для Січових Стрільців отсі жертви: І. Затонський і І. Чорний по $2.00; С. Малишка, І. Довгань, Броніслава Шевчук, В. Грибик і І. Процишин по $1.00. — Разом $9.00. Сі гроші вислано 8. серпня на руки д-ра Ст. Смаль-Стоцького через Амерікан Експрес Ко. (ч. дрефту 2053997). Всім жертводавцям складається щиру подяку.

Іван Довгань.

CUNARD-ANCHOR

Найбільші, найскорші кораблі в світі. Найчемнійша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусідним місті находиться наш місцевий агент.

ДО УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ЛИТВИ І ПРИБАЛТИЙСЬКИХ КРАЇВ ПРЯМО НА ДАНЦІҐ.

SAXONIA ....15. вересня

	II. кл.	III. кл.
Гамбург	$145.00	$125.00
Данціґ	$200.00	$135.00

Такса $5.00.

ЧЕРЕЗ CHERBOURG, SOUTHAMPTON, LIVERPOOL і GLASGOW

BERENGARIA ....18. серпня
ALGERIA ....20. серпня
ALBANIA ....20. серпня

SANTAL CAPSULES MIDY
СКОРА ПОМІЧ на катар міхура і нирок. Певне і успішне. Кожда капсулка означена MIDY. Стережіться підробок.

ФАРМИ!

ФАРМА! Гарна 106 акрова фарма на продаж. Хата з 8 кімнат, 5 коний, 8 коров, 7 ялівок, 150 курей і вся машинерія. Ціна $7.000, готівкою $3.500 а решта на сплати. Продаю з причини виїзду до Канади. По близші інформації прошу голоситися на адресу: JOHN BARYCH, Candor, N. Y. 88-93

ФАРМА 105 АКРІВ, 40 акрів під управу а решта ліс і пасовиско. Великий овочевий сад, земля засіяна, 30 тон сіна, 2 коні, 6 коров, 45 овець, 500 курий, дім з 8 кімнат і другі забудовання як також всі фармерські знаряди. Фабрики недалеко і школа. Ціна $5.000, часть готівкою, решта на сплати. Голоситися до властителів, без агентів: ALEX GROMOKE & A. LAPINSKY, Box 159 Canterbury, Conn. 188-93

ТОРГОВЛЯ З ЛЕДОМ

І 19 АКРОВА ФАРМА, велике озеро, ледівня, добрий помешкальний дім, дуже добрі стодоли, 2 коні, Брокавей трок; може виказатися чистим доходом $15.000 річно; готівки потрібно $7000. Надзвичайна нагода для великої фамілії. Близші пояснення: 86—

BERMAN & GREEN,
359 Grand Street. New York.
Telephone Orchard 6823

Позасим ми маємо богато всяких інших фарм на сподаж.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Фарма 185 акрів, дім з 14 кімнат, 16 коров, 2 ялівки, 1 бугай, 3 коні, 4 свиней, 225 курей, 15 овець; одна миля від великого міста. Ціна $6500, готівкою $2500. 88-93

Фарма 98 акрів, дім з 9 кімнат, 7 коров, 2 ялівки, 1 бугай, 2 коні, 150 курей, 10 гусей, вози і машинерія; миля від міста. Ціна $4200, готівкою $1600.

Маємо також другі фарми на продаж. Голоситися до:

PISARKO & POKUTNY,
406 E. 5th St., New York City.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

В околици фабричних міст Little Falls і Dolgeville, N. Y., де є досить Українців, відділи У. Н. С. і У. Р. С., українські церкви і школи. Земля урожайна, чорна.

1) 68 акрів зі збором, грубий ліс, вода на пасовиску і в гавзі, шопа 1 рік як побудована, инші добрі будинки, близько стейтової дороги і міста. Пара добрих коней, 9 коров, 4 безроги, 100 курий. Вся відповідна машинерія і тульса фармерські. Ціна $4.900. Вплати половина.

2) 32 акрів, 3 милі від міста, всі добрі будинки, 2 студні, вода на пасовиску, добрі тульса фармерські; 5 коров, до 60 курий. Є троє коней, але фармер їх не продасть, бо возьме на свою другу фарму. Молоко продає костумерам у місті. Ціна $3.500. Вплати після угоди.

3) 30 акрів, 1 миля до міста. Добрий гавз, стайня і шопа; до 15 акрів під плугом, решта пасовиско і ліс. Продасть порожну за $1.300. Сплати $800, або може продати і зі стаком після угоди. Властитель має 3 фармі.

4) 4 акри чорнозему, гавз на 12 румів, ґросерня є в тім гавзі, жерельна вода в гавзі і на подвірю, 2 шопи і курник, 1 кінь, 1 корова, безроги і стадо курий, ріжна огородовина. 5 минут до стріткари. Добра нагода для бізнесового чоловіка. Ціна $3.500. Вплати $2.500. 88-90

5) 15 акрів, добрий гавз і шопа, 1 корова, кури і збір. Ціна $1.100.

6) 10 акрів, гавз, шопа, корова, ялівка, кури і збір. Ціна $1.000. Тих 2 малих фармі є при купі, а від міста де є фабрики, віддалені тільки пів милі. Хтоби хотів з наших людий набути одну з сих фармів, нехай пише на адресу: JOHN KUPROWSKY, P. O. Box 330, Little Falls, N. Y.

АДВОКАТ
O. H. DROEGE
49 E. 7TH ST., NEW YORK
Розмовитесь по українськи.
Години урядові від 4. до 8. пополудни кождого дня, окрім неділь і свят.

НЕ ПАДАЙТЕ ДУХОМ!

Що Ви не знаете анґлійської мови, і запиштеся сьогодня а через 3 місяці Ви будете володіти таким богатим даром, Вам буде все доступне і Ви будете на рівні з Американцями, а чому? Тому, що Ви будете говорити, читати і писати по анґлійськи. Ми учимо через переписку почтою за малою оплатою а для Вашої великої користи. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цнт. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте: 99-0

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 West 47th St.,
New York City.

A. J. Hulcy
166 - 7TH Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Український перворядний кравець.
Phone 1797 South

ДАРОМ КОЖДОМУ.

Ґороскоп або астрономічний ворожбит кождого чоловіка від колиски аж до гробу; як також богато легких дуже цікавих штук маґічних і богато инших дуже цікавих і поучаючих річий, при помочи котрих кождий добре забавиться. На пересилку гороскопу і каталоґу залучіть 6 цнт. почт. марку; Пишіть і адресуйте: 174в—

L. PIASECKA,
225 E. 14th St., New York, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймається. — За оголошення пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщеннє, за більше разів ддесь відповідний опуст. Дворазове оголошеннє з 5 стрічок $1.00.

Пошукую НИКОЛУ НАНАСІЙ, котрий в 1914 року перебував в Азії, Albay Plilirpien Legaspi. До Америки мав приїхати в 1920 році. Походить з села Угринківці, пов. Заліщики. Пошукую в справі краєвій. Хтоби знав про него або він сам, прошу писати на адресу: K. MYRONIUK, 487 Colombus Ave., New York City. 87-8

НА ПРОДАЖ бучерня і ґросерня в українській і польській околици. Торговля істнує вже 36 літ. Спродам за низьку ціну з причини виїзду до старого краю. Голоситися до: ALEXANDER KOWALEWSKY, 353 Henderson St., Jersey City, N. J. 87-89

УНІВЕРСАЛ ІНДУСТРІЯЛ ДІСТРІБЮТИНҐ КОМПАНИ повідомляє всіх Родимців, що її офіса перенесено з під 332 E. 14-ої улиці на Бродвей, 1416, Ню Йорк Сіти (Рум 513). Потребуємо ще 12 Сейлсманів. Платня від $25 і більше тижнево. Голосіться на тут подану нову адресу: 1416 Broadway, New York City. 79-202

Пошукую товаришів: Михайло Дунець, Дмитро Войтко, Іван Дунець, Матій Сеник, Василь Коник або з товаришок: Анна Захарко і Анна Коник. Вони походять з села Братковець коло Стрия. Зволять подати свою адресу до мене: KRAWCZYSZYN JOHAN, Ukr. Wijskowyj Tabor B, Jozefow, Czecho Slovak Rep., Europe.

ДЯКОУЧИТЕЛЬ консерваторист, пошукує посади від 1. вересня. Є знаменитим учителем школи діточої і музики орхестральної, відповідний аматор театральний, з виробленим мельодійним теноровим голосом. Є охочий до праці; молодий і самотний. Котра парохія жадалаб собі, прошу мене ласкаво повідомити на адресу: PAUL GAZDUN, profesor, 409 East 6th St., New York City. 83-88

НА ПРОДАЖ дім на одну фамілію на горах, 5 румів, цеглина нова підвалина і нова сур пайп. Ціна $2700. Голоситися до MR. O'BRIEN, 144 Grand St., St. Peters College, Jersey City, N. J. 88

ЖЕНЩИНА.

Потрібно женщини середних літ до домашної роботи і доглядати дитини в домі артиста Д. Медова. По условия голоситися до D. MEDOW, 582 East 140th St., New York City. Телефон Melrose 3426 або 253 Bell Harbor. 88-90

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ.
Перший Український Хиропрактор
ДР. АНДРЕЙ БОРАК
лічить ріжні задавнені хороби так
МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН
Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street.
Понеділок, середа, пятниця від 10. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 1.
Нюарк (Newark) офіс: 3 Belmont Ave. (cor. Court St., коло церкви)
вівторок, четвер і субота від 2-ої пополудни до 8-ої вечер. 83вчс—

ДР. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР. вчс
Години урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер, а в неділі і свята від 10. рано до 2. попол. Телефон Stuyvesant 4493
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St., New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приняття: від 9. рано до 9 вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ПРОФ. ДОКТОР ДЕЙЧ
ДОКТОР МЕДИЦИНИ
Лічить особисто з успіхом всякі недуги мущин, женщин і дітий.
Dr. DEUTCH,
229 E. 14th St., New York City.
Тел. Stuyvesant 933.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG,
304 — 2nd AVENUE,
(межи 17. а 18. улицею)
NEW YORK, N. Y.
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant.

DR. M. SMITH
16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Наймодернійші електричні апарати.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
Говорить по українськи.
Лічить всі хронічні застарілі слабости мущин і женщин.
ЛІКАРСЬКА ПОРАДА ДАРОМ.
Dr. ZINS
110 East 16th St. N. Y.
між Irving Pl. & Union Sq.
Год.: від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. пон.